

Hakemus vesialueen turvallisuuden edistämistoimista

Pyydämme vesiliikennelain 5§:n vedoten, että Traficom säättää Iitin kunnan alueella Vuolenkosken kylässä virtaavaan Konniveden Kankaansalmeen 15 km/h nopeusrajoituksen ja aallokon aiheuttamisen kiellon. (ks. karttaliite).

Perustelut

1.1 Sijainti osana virallista väylää. Kankaansalmi on osa Kymenvirtaa (Kansalaisen karttapaikan

mukaan N=6775434.947, E=455224.203). Salmi on kapeimmillaan alle 150 m. Salmen virtaus on voimakas, sillä sen läpi virtaa koko Päijänteen vesistöreitin vedet ja lisäksi Räävelin reitin vedet. Salmesta kulkee Väyläviraston valvontaan ja ylläpitoon kuuluva virallinen laiva- ja veneväylä Heinola-Vuolenkoski-Kimolan kanava-Kouvola.

1.2 Tiheä vapaa-ajan asutus ja voimakkaasti lisääntynyt vaaratilanteita aiheuttava vesiliikenne. Kankaansalmen yläpuolisella Konnivedellä on paljon kesäasutusta. Kimolan kanavan avaamisen jälkeen (loppukesällä 2020) ja kesällä 2021 veneily on allekirjoittaneiden havaintojen mukaan voimakkaasti lisääntynyt aikaisemmista vuosista. Erityisesti nopeiden 50-100-hevosvoimaisilla ja jopa sitä suuremmilla hevosvoimilla varustettujen veneiden osuus on kasvanut merkittävästi. Myös vesiskootteriliikenne on lisääntynyt suorastaan räjähdysmäisesti, mikä johtunee sekä kanavan avaamisesta että väylän lähistöllä olevien palveluiden lisääntymisestä. Moottoriveneitä ja vesiskoottereita ajaa vastuuttoman suurilla nopeuksilla salmessa ala- ja ylävirtaan, mistä aiheutuu vakavia vaara- ja haittatilanteita. Näiden osalta kesä 2021 on osoittautunut erittäin pahaksi. Tämä johtui ainakin seuraavista seikoista:

- Kimolan kanava lisäsi liikennettä merkittävästi tuoden vesialueelle erittäin suurta nopeutta ajavia huviveneitä.
- Vuolenkosken kylärantaan avattiin uusi rantaravintola ja ranta-alueelle uusi vähittäiskauppa.
- Toukokuusta lähtien heti aamusta alkaen pikkutunneille saakka salmessa kiisi jokin vene ylä- tai alavirtaan. Usein kapeassa salmessa oli yhtäikaa jopa toistakymmentä nopeaa venettä. Joukossa saattoi aallokossa hyppyytellä vesiskoottereita. Pahimmillaan vesiskoottereita oli yhtäikaa 15 kpl.
- On oletettavaa, että myös koronan jälkeisessä ajassa etätyöt lisääntyvät, ja lähellä pääkaupunkiseutua ja muita suuria kaupunkeja oleva alue houkuttelee mökkiläisiä vapaa-ajanasunnoille yhä pidemmiksi jaksoiksi. Mitä todennäköisimmin koronan vaikutus ei siis veneilyn osalta tule menemään ohi.

1.3 Salmen säännöllisen poikittaisliikenteen vaaratilanteet. Kankaansalmen itäranta on n. 14 km pitkän Kelloniemen kärjessä. Kankaansalmen länsirannan tuntumaan tulee Kelloniementie, jonka päätepiste on ennen yksityisen omistamaa yksityistä ranta-aluetta (entinen lossiranta). Kelloniemen mökkiasutukselle pääsee joko salmen ylittämällä länsirannalta tai kiertämällä n. 40 km matkan Heinola-Kouvola-tien kautta. Aikaisemmin ennen Kelloniemeä pitkin kulkevan tien valmistumista liikenne Kelloniemen mökkiasutukselle hoitui Kankaansalmen ylittävällä lossilla. Nykyisin Kelloniemen pysyvä asukas sekä monet Kelloniemen kesäasukkaat ja lähialueiden saarikiinteistöjen omistajat ylittävät Kankaansalmen länsirannalta päin rantakiinteistöjen omistajien kanssa sovituilta venepaikoilta. Vastaavalla tavalla salmen yli hoidetaan myös liikennettä Kelloniemestä Vuolenkosken kauppaan ja muihin palveluihin. Myös kesävieraita haetaan ja tuodaan Kelloniemeen

salmen yli. Näistä syistä kohdassa 1.2 kerrottu ”holtiton kaahailu” on omiaan aiheuttamaan poikittaisliikenteelle vakavaa vaaraa.

- 1.4 **Muun kuin moottorikäyttöisen vesiliikenteen vaaratilanteet.** Salmen rantakiinteistöillä on soutuveneitä ja kanootteja. Vilkkaimpaan aikaan vaatii rohkeutta uskaltautua niillä salmen vesille. Lapsia ja yläkouluikäisiä ei uskalla laskea lainkaan vene- tai kanoottiretkille. Sama koskee iäkkäämpiä ja liikuntarajoitteisia rantakiinteistöjen omistajia. Lisäksi muun muassa suppalautailu on poissuljettua salmen kohdalla vaaratilanteiden vuoksi. Kesällä 2021 vesiliikenne oli niin taajaa ja äkkipikaista, että kanoottiretkille tuli ottaa mukaan turvavene, jos aikoi päästä Kankaansalmen ranta-alueilta väylän ulkopuolisille alueille.
- 1.5 **Uimisen vaaratilanteet.** Uinti on varsinkin lapsille, iäkkäille, sairaille ja huonon uimataidon omaaville vaarallista johtuen hyvin läheltä rantoja yllättäin syöksyvistä moottoriveneistä ja vesiskoottereista sekä epäsäännöllisesti rantaan tulevista korkeista peräaalloista ja ristiaallokoista. On sattunut, että pieni lapsi uimakellukkeineen on pauskautunut rantakivikkoon tai laituria päin. Nopeasti kulkeva, korkea moottorivene ei välttämättä havaitse lainkaan uimareita. Näyttää ilmeiseltä, että Kimolan kanavan avaaminen ja väylän läheisten palveluiden parantuminen ovat lisänneet liikennettä radikaalisti. Väyläliikenteen muutoksen tulisi heijastua myös alueen pullonkaulana toimivan Kankaansalmen turvallisuuden varmistamiseen.
- 1.6 **Aallokon vaikutus rantoihin.** Voimakas aallokko syövyttää rantaa. Kapeassa salmessa esimerkiksi osoitteessa Kankaansalmi 38 olevan kiinteistön rantakuntan alta maa-aines on syöpynyt pois 15-30 cm. Kolojen täyttämiseen on mennyt 2 kuormaa kivenmurikoita. Tällä kiinteistöllä on rantayleiskaavassa suojeltu aivan vesirajassa kiinni oleva vanha, alun perin Kymijoen uittoyhdistyksen tukkilaisten tarpeisiin rakennettu hirsinen rantasauna. Pahimmillaan kesällä 2021 suurimmat aallot ylettyivät rantasaunan ikkunan alareunaan ja säännöllisesti huuhtelivat yli saunalaiturin. Myös saunan sokkeli oli vaurioitunut niin, että sitä jouduttiin paikkaamaan. Vastaavasti rantojen maa-ainesta on huuhtoutunut pois Kelloniemen puolella, esimerkiksi osoitteessa Kelloniementie 1076. Myös alueen muiden mökkiläisten kanssa käydyt keskustelut ovat nostaneet esiin aallonmuodostuksen ongelmat: laiturit ovat vaurioituneet ja veneiden kiinnitys on vaikeutunut, kun aallot heittävät veneitä rantakivikkoon ja katkovat kiinnitysköysiä. Lisäksi rajut aallot ovat vaikeuttaneet vapaa-ajan kalastusta, kun esimerkiksi katiskat ovat ajautuneet pois paikoiltaan. Ehdottamamme 9 km/h nopeusrajoitus takaisi pienet aallot ja olisi siten rannoille, rakennuksille, laitureille ja ankkuroiduille veneille turvallinen.
- 1.7 **Meluhaitat.** Kankaansalmen molemmat rannat nousevat pinnanmuodoiltaan siten, että salmesta muodostuu eräänlainen ”kaikukoppa”. Kun tiheimmillään salmessa on kulkenut yhden minuutin aikana jopa useita kymmeniä kovaäänisiä veneitä, laivoja ja skoottereita, on esimerkiksi ulkoterasilla ollut mahdotonta kuulla normaalia keskustelun ääntä.
- 1.8. **Haitat linnustolle ja kasvillisuudelle.** Myös luonto kärsii nopeasta vesiliikenteestä ja sen aiheuttamista aallokko- ja meluhaitoista. Aikaisemmin Kankaansalmessa ja sen lähivesialueilla yleisinä esiintyneet kuikat, koskelot, härkälinnut ja erilaiset sorsat ovat hävinneet salmesta miltei kokonaan. Osoitteessa Kelloniementie 1067 yli 50 vuotta luontoa tarkkaillut vapaa-ajanasukas on tehnyt havaintoja muun muassa härkälintujen ja sorsien poikueista, joissa kesällä 2021 näkyi vain muutama poikanen. Lisäksi aallonmuodostus ja vedenpinnan jatkuva vaihtelu vaikuttavat rantojen kasvillisuuteen.
- 1.9. **Yhteenveto.** Kohdissa 1.1-1.8 kerrotut seikat osoittavat mielestämme, että salmen vesiliikenne ei enää täytä, eikä oikeastaan pitkään aikaan ole täyttänyt vaatimuksia, joita vesiliikennelain 5 §

asettaa turvalliselle, muita vaarantamattomalle ja häiritsemättömälle sekä luontoa kunnioittavalle vesiliikennöinnille.

Tämä hakemus on tehty ennen kaikkea Kankaansalmen ranta-asukkaiden näkökulmasta. Viranomaiset voisivat mielestämme harkita myöskin vaihtoehtoa, jossa rajoitukset alkaisivat Kankaansalmen pohjoispäästä ja jatkuisivat yhtenäisesti Piilahdensalmen eteläpään, jossa rajoitukset ovat jo ennestään. Tämä vaihtoehto turvaisi myös Seppälänlahden ja Haukkaselän poikittaisliikenteen.
